

Брюксел, 23.3.2020 г.
COM(2020) 104 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА

**относно изпълнението на съобщението на Комисията, озаглавено „Засилено и
обновено стратегическо партньорство с най-отдалечените региони на
Европейския съюз“**

Съдържание

1. Франция	2
2. Гваделупа	4
3. Френска Гвиана	6
4. Мартиника	8
5. Остров Реюнион.....	10
6. Сен Мартен	12
7. Майот	13
8. Португалия	14
9. Азорски острови.....	16
10. Мадейра	19
11. Испания	21
12. Канарски острови	22

1. Франция

Франция определя стратегически рамки за публичните политики на национално и местно равнище в много сектори, обхванати от съобщението относно най-отдалечените региони, въз основа на своята институционална организация.

- През юни 2018 г. след консултации, проведени през 2017 г., е приета „Синя книга“ за най-отдалечените региони и отвъдморските страни и територии на Франция.
- През 2019 г. е стартирана пътна карта 5.0 за развитие на отвъдморските страни и територии (Trajectoire outre-mer 5.0), имаща за цел постигането на нулеви въглеродни емисии, нулеви отпадъци, нулево замърсяване от селското стопанство, нулево изключване, нулева уязвимост.
- Събирането на данни в най-отдалечените региони, по-специално на Майот, се подобрява и се осъществява сътрудничество с органите на Сен Мартен за удовлетворяване на специфичните нужди на територията.

Синя икономика

- С цел подпомагане на „синия растеж“ и опазване на морската среда се осъществява сътрудничество с регионите и местните заинтересовани страни за финализиране до 2020 г. на стратегически документ за всеки морски басейн като част от изпълнението на националната стратегия от 2017 г. за морето и крайбрежието.

Биологично разнообразие

- През юли 2018 г. е приет план за действие в подкрепа на опазването на биологичното разнообразие.
- В ход е организацията на Световния конгрес по опазване на биологичното разнообразие в Марсилия (юни 2020 г.), с което се допринася за развитието на сътрудничеството с регионите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн с цел насърчаване на общите цели в рамките на международните споразумения по въпроси като опазването на кораловите рифове.
- Планира се назначаване на представители на френската служба за биологичното разнообразие в най-отдалечените региони на Франция с цел сътрудничество с местните агенции в областта на биологичното разнообразие.
- През април 2019 г. е създадена национална служба, отговаряща за икономическите проекти за насърчаване на биологичното разнообразие във Френска Гвиана.

Селско стопанство и развитие на селските райони

- В процес на създаване е взаимоспомагателният фонд за управление на риска в областта на селското стопанство за следващия програмен период 2021—2027 г., както е предвидено в закона за действителното равенство в отвъдморските страни и територии¹.
- В процес на обсъждане със застрахователите са инструментите за управление на риска с цел до края на текущия програмен период да бъдат обхванати по-специално банановите култури.

Изменение на климата

- Приет е вторият национален план за адаптиране към изменението на климата (декември 2018 г.), в който се очертават предизвикателствата пред отвъдморските територии, по-специално в областта на събирането на данни, биологичното разнообразие и опазването на природните ресурси, туризма и финансовите лостове.

¹ Закон 2017-256 от 28 февруари 2017 г.

- През април 2019 г. е назначен междуведомствен пълномощник по въпросите на основните рискове в отвъдморските територии.

Заетост, образование и обучение

- През юни 2019 г. е проведено и публикувано проучване относно мобилността на младите жители на отвъдморските територии, очертаващо основните участници и схемите за мобилност.
- Въведена е възможността да се сключват трудови договори, които позволяват придобиване на професионална квалификация в съседни на най-отдалечените региони държави, както е предвидено в закона за свободата на избор на своето професионално бъдеще².

Енергетика

- Съвместно с местните власти в Гваделупа, Мартиника, Френска Гвиана, Майот и остров Реюнион се работи по преразглеждането на техните многогодишни енергийни планове.
- Подписан е договор за екологичен преход в подкрепа на екологичната трансформация на местно равнище на остров Реюнион (април 2019 г.) и Френска Гвиана (юли 2019 г.).
- През 2019 г. е планирана сумата от 530 милиона евро за следващите пет години, предназначени за всички френски области, които не са свързани към континенталната електроенергийна мрежа, с цел овладяване на търсенето на енергия: 35 % от помощта е предназначена за потребители в затруднено положение, включително в най-отдалечените региони.

Кръгова икономика

- През февруари 2020 г. е приключило проучване във връзка с оптимизирането на европейските средства за проекти за управление на отпадъците в полза на кръговата икономика в най-отдалечените региони.

Конкурентоспособност, предприемачество и единен пазар

- Намалени са праговете за достъп до национално финансиране за иновационни проекти в най-отдалечените региони; разширен е обхватът на схема за отпускане на заеми за най-отдалечените региони с включването на дружества на по-малко от три години и са подобрени условията за финансиране по нея (юни 2019 г.).
- През първото тримесечие на 2020 г. се предвижда да бъде публикувана покана на стойност 15 милиона евро за заявяване на интерес в областта на иновациите в най-отдалечените региони и отвъдморските страни и територии на Франция.

Цифрова достъпност

- С цел повишаване на цифровите умения са финансирани 15 образователни центъра в най-отдалечените френски региони.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Приет е закон за укрепване на способите за действие на държавните служби по отношение на имиграционния контрол и предоставянето на убежище (септември 2018 г.); през април 2018 г. стартира пилотен проект във Френска Гвиана, отнасящ се до обработването на молбите за убежище.
- Създадени са оперативен щаб на Майот и специализирана междуведомствена разследваща група по финансовите аспекти на незаконната имиграция.

² Закон 2018-771 от 5 септември 2018 г.

2. Гваделупа

Гваделупа бележи напредък в изпълнението на съобщението относно най-отдалечените региони, като акцентира върху енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност.

Синя икономика

- През май 2019 г. е открита корабостроителница на остров Мари-Галант, където да се предоставя обучение по местно ноу-хау с цел подпомагане на устойчивото рибарство.
- Под ръководството на Гваделупа е осъществен пилотният проект ORFISH (2017—2019 г.), с който беше подпомогнат обменът на знания сред рибарите от всички най-отдалечени региони относно риболовните техники с ниско въздействие и се цели облекчаване на натиска върху крайбрежните рибни ресурси (90 % съфинансирани от ЕС).

Селско стопанство

- През 2019 г., в партньорство с дружества от сектора, с Business France и с френското министерство за отвъдморските страни и територии, е стартиран проект за промотиране и продажба на спиртни напитки и хранителни продукти от селскостопански произход в САЩ.

Биологично разнообразие

- В ход е създаването на регионална агенция за биологичното разнообразие.

Кръгова икономика

- През октомври 2018 г. е стартиран регионален „план за нулеви отпадъци до 2035 г.“ с цел намаляване на отпадъците на глава от населението и на енергийната зависимост, както и за създаване на осем пункта за събиране на отпадъци.
- По линия на Европейския фонд за регионално развитие са подпомогнати местните дружества по отношение на третирането на металните отпадъци и повредените превозни средства в резултат от ураганите „Ирма“ и „Мария“.

Енергетика

- През юни 2018 г. са открити захранвани със слънчева енергия станции за зареждане на автомобили с цел насърчаване на използването на излишъка на слънчева енергия.
- Стартиран е проект за фотоволтаична инсталация в общинския център за управление на отпадъците на Сент Роз (март 2019 г.) с цел намаляване на емисиите и подобряване на енергийната ефективност.
- През февруари 2019 г. е създадена нова общинска електрическа централа за захранване на уличното осветление, която се очаква да намали потреблението на енергия със 75 %; с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие е подобрено уличното осветление в две общини.

Научни изследвания и иновации

- Инсталирани са устройства за регистриране на вълните с цел подобряване на предотвратяването на рискове от големи природни бедствия, свързани с морето (март 2019 г.).
- Инсталирано е ново оборудване за диагностициране на онкологични заболявания, а през юни 2018 г. е създаден първият онкологичен диагностично-лечебен център на Карибите.

Транспорт

- През февруари 2020 г. е открита нова самолетна връзка между Поант-а-Питр и Ню Йорк с цел подобряване на свързаността.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- През 2019 г. се присъединява към Организацията на източнокарибските държави.
- Стартиран е проект („Заедно в готовност“ — „Ready Together“) за по-ефективна координация на помощта в случай на природни бедствия в Карибския басейн.

3. Френска Гвиана

Френска Гвиана напредва със стабилни темпове по приоритетите от съобщението, като акцентира върху образованието и обучението и върху устойчивото използване на ресурсите. Понастоящем много инициативи са на етап планиране.

Синя икономика

- През декември 2019 г. е разработена регионална стратегия за синята икономика.
- Създаден е финансов инструмент под формата на схема за отпускане на заеми в размер на 4,7 милиона евро, предназначена за малки оператори, включително в сектора на рибарството.
- Проект за консултантски услуги за местните рибари, ръководен от агенцията за регионално развитие и местната власт, е прераснал в постоянна услуга.

Селско стопанство

- Финализирано е проучване и е започната подготовката на експериментален пилотен проект в областта на селското стопанство, насочен към създаването на изпитвателни станции за разработване на методи за по-доброто използване на биологичните ресурси.

Биологично разнообразие

- В процес на създаване е регионална агенция за биологичното разнообразие.

Кръгова икономика

- Разработва се регионален план за предотвратяване и управление на отпадъците с подкрепата на френската Агенция за управление на околната среда и енергетиката (ADEME).

Енергетика

- Изграждат се нови електрически инсталации на основата на биомаса с цел задоволяване на търсенето на енергия от порядъка на 40 мегавата до 2023 г. и съобразяване с нарастващото търсене и демографския растеж.

Научни изследвания и иновации

- През април 2018 г. е организиран форум за научни изследвания и иновации, който обединява заинтересовани страни от местните власти, сектора на научните изследвания и стопанския сектор, с цел да се окаже принос към текущия преглед на стратегията на Френска Гвиана за интелигентна специализация.
- Подписано е споразумение с френски парфюмерийни и козметични дружества за насърчаване на научните изследвания на местно равнище по отношение на местните естествени вещества и за разработване на продукти на основата на растителни ресурси от Френска Гвиана, включващо партньорство между университетските центрове (ноември 2018 г.).

Заетост, образование и обучение

- Подписано е споразумение с образователните институции от региона, с AFMAé (сдружение за обучение в областта на въздухоплаването), и с авиокосмическата компания ArianeGroup за разработване през 2020 г. на курс за придобиване на бакалавърска степен в областта на космическата индустрия.
- Стартиран е проект с Френската федерация на работодателите (MEDEF) и националната агенция по заетостта Pôle emploi за настаняване на 300 млади хора на работа в местните предприятия (2019 г.); създадено е звено за контакт с цел предоставяне на консултации на местните предприятия по въпросите на професионалната интеграция.

Цифрова достъпност

- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие и Европейската инвестиционна банка е в ход подготовката за полагане на подводен кабел, свързващ Френска Гвиана с подводния оптичен кабел EllaLink, с който ще бъдат свързани през 2020 г. Европа и Латинска Америка и който ще бъде въведен в експлоатация през 2021 г.
- В процес на подготовка са мерки за превръщане на региона в зона на икономическа дейност за съхранение на данни на сървъри („Datacentre“).
- В ход е изграждането на широколентов достъп в 11 изолирани области; през април 2019 г. е осигурена широколентова сателитна връзка с цел улесняване на цифровата свързаност на училищата в отдалечените райони.
- Създадени са 44 точки за достъп до мрежата в Сен Лоран дю Марони (обекти от икономически интерес и отдалечени райони) с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие.

Транспорт

- Разработва се широкомащабен проект за създаване на пътни ленти само за обществения транспорт в столицата Кайен.
- С подкрепата на Interreg се създава нова фериботна връзка между Сен Лоран дю Марони и Албина в Суринам.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Стартирано е проучване за оценка на нуждите на местните предприятия и определяне на мерки за подобряване на обмена със съседните държави.

4. Мартиника

В изпълнение на съобщението Мартиника постига резултати в области като кръговата икономика, енергетиката, конкурентоспособността, както и заетостта, образованието и обучението.

Синя икономика

- За началото на 2020 г. е планирано проучване за осъществимост във връзка със създаването на Институт по аквакултурите.
- Потвърдено е стартирането на нови програми за обучение, акцентиращи върху рибарството и областите, свързани със синята икономика, чрез специализиран център за професионално обучение (POLE MER).

Биологично разнообразие

- През юни 2019 г. е подписано рамково споразумение между местната власт, природния резерват и френските власти за създаване на регионална програма за опазване и за подобряване на познанията и повишаване на осведомеността за природния резерват.

Кръгова икономика

- Поставено е началото на обществена консултация и е приет (в края на 2019 г.) план за предотвратяване и управление на отпадъците, за да се проправи пътят за местна стратегия за кръгова икономика.
- Стартирани са информационни кампании, насочени срещу разхищението на храна в местните училища, с цел повишаване на осведомеността на учениците по въпросите на устойчивостта.
- През 2018 г. е поставено началото на кампания за повишаване на осведомеността „Kaz zéro gaspi“ в рамките на седмицата на екологосъобразното потребление.
- Осъществяват се 14 проекта, включващи проучвания относно повторното използване на медицинско оборудване и обзавеждане, създаването на мобилни съоръжения за ремонтни услуги („Ремонт на тежкотоварни автомобили“) и разширяването на съоръжение за ремонтни услуги, предлагащо и семинари („Кафе-работилница“).

Енергетика

- През 2017 г. е стартиран проект за подпомагане на инсталирането на фотоволтаични панели с цел подобряване на енергийната самодостатъчност, а през 2019 г. са публикувани две покани за представяне на предложения за изграждане на енергийноефективни сгради.
- В ход е изграждането на енергийноефективна мрежа за улично осветление, която ще позволи до 2020 г. да бъдат спестени най-малко 30 % електроенергия.
- Стартира петгодишна програма на стойност 100 милиона евро в подкрепа на икономии на енергия, в която се поставя акцент върху приблизително 60 действия за икономия на потреблението на електроенергия (2019—2023 г.).
- През 2019 г. е създадена информационна платформа³ във връзка с енергийния преход, включваща информация относно мобилността, енергията от възобновяеми източници, комуналните разходи и топлоизолацията.
- В рамките на проект „Green Drive“ са инсталирани станции за зареждане на електрически автомобили, захранвани на 100 % със слънчева енергия.

³ www.transitionenergetiquemartinique.mq

- В рамките на проект „Madin’ Drive“ се планира постепенното въвеждане в експлоатация на 250 соларни станции за зареждане.

Заетост, образование и обучение

- През март 2019 г. е организиран конкурс за чираци в областта на професионалното обучение.
- През юни 2019 г. е организирана местна трудова и образователна борса с акцент върху наемаването на работа в областта на цифровите технологии.

Конкурентоспособност, предприемачество и единен пазар

- През 2017 г. е приета местната схема за икономическо развитие, иновации и интернационализация, по която се предоставя финансиране за подобряване на производството, производителността и пригодността за заетост; създадено е партньорство за предоставяне на информационни услуги на предприятията.
- През 2018 г. е поставено началото на ежегоден тридневен бизнес форум „OSE!“ за предоставяне на възможност за установили се предприятия да създават полезни контакти, както и за консултиране във връзка със започване на стопанска дейност.

Цифрова достъпност

- Полагат се оптични кабели за свързване на образователните институции с подкрепата на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, а с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие се изграждат оптични кабелни високоскоростни ширококолентови мрежи.
- През 2019 г. на форума „OSE!“ е представено т.нар. „цифрово село“ с цел насърчаване на навлизането на цифровизацията – например триизмерния печат – в местните предприятия.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Организиран са три съвета на министрите на Организацията на източнокарибските държави в областта на здравеопазването, образованието и околната среда.
- През януари 2018 г. е стартиран проектът за засилване на търговията с източнокарибските държави (ТЕЕСА) с цел подпомагане на 30 местни предприятия за осъществяване на износ за държавите от Карибския басейн.
- Осъществено е партньорско сътрудничество по проект „Odyssea“ (февруари 2019 г.) в областта на синята икономика с цел укрепване на синия туризъм и на растежа в Карибския регион.

5. Остров Реюнион

Остров Реюнион поставя акцент върху редица от посочените в съобщението сектори, по-специално върху кръговата и синята икономика, енергетиката, научните изследвания и сътрудничеството със съседните държави.

Синя икономика

- В партньорство с държавата, с Комисията за Индийския океан и с Европейската комисия е стартиран проект за морско пространствено планиране (2018—2020 г.) в югозападната част на басейна на Индийския океан (OCEAN MÉTISS).
- През март 2019 г. е създаден „Син институт“ с цел координиране и разработване на публични политики в областта на синята икономика.

Селско стопанство и развитие на селските райони

- Разработва се селскостопански модел за насърчаване на местното производство и за гарантиране на агроекологичния преход (проект AGRIP EI 2030).

Биологично разнообразие

- През 2018 г. и 2019 г. са предоставени обучение и подкрепа за разработването на проекти с финансиране от ЕС по програмите LIFE и BEST.
- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие са осъществени проекти за опазване на застрашени видове: майярски блатар (вид блатар на името на Луи Майяр) и растителни видове (проект ESPECES).

Кръгова икономика

- Съвместно с държавните и местните органи е съставен регионален план за предотвратяване и управление на отпадъците, в който се определят регионалните цели, като например „нулеви отпадъци“, и с който се осигурява координацията на инициативите.
- Разработен е регионален план за действие в областта на кръговата икономика за определяне на стратегическата визия и на конкретни мерки за постигане на целта за „нулеви отпадъци“.
- Реализирани са 22 проекта в областта на кръговата икономика (февруари 2018 г. — юни 2019 г.), като се започне от проектирането и продължителността на жизнения цикъл на продуктите и се стигне до рециклирането.
- Участва в проект REPLACE (август 2019 г.; финансиран по програмата Interreg Европа), чиято цел е определянето и прилагането на политики в областта на кръговата икономика.

Енергетика

- През февруари 2018 г. заедно с държавата и с Европейската комисия е създадена работна група за енергийния преход.
- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие се изпълняват два проекта:
 - проект SOLARPLEXUS — за създаване на иновативна система, осигуряваща за отдалечени обекти достъп до електричество, вода и комуникационни услуги;
 - проект MICRO-MAFATE NETWORK — за изпробване на електрическа микромрежа в циркуса Мафате с цел да се постигне енергийна самодостатъчност.

- От 2018 г. насам се извършва топлинно саниране на сградите на 18 средни учебни заведения.
- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие (проект VELOCE от март 2018 г.) се разработват устойчиви превозни средства, като например електрически скутери за градска мобилност.

Научни изследвания и иновации

- Осъществява се проектът VALOBIO (с подкрепата на Европейския фонд за морско дело и рибарство, май 2019 г.), при който се използва иновативен метод за преобразуване на изхвърляните в морето странични рибни продукти в течни органични торове с цел постигане на устойчиво селско стопанство
- През април 2019 г. е стартирана оценката на стратегията за интелигентна специализация с цел анализиране на потенциала на регионите в различни области и определяне на пазарните ниши от стратегически интерес.

Заетост, образование и обучение

- През ноември 2017 г. е поставено началото на проекта CAMPUS SUD, осъществяван с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие, с цел прегрупиране и разширяване на предлагането от страна на регионалния университет, както и за създаване на технополис (проект „Vallée Blanche“).

Конкурентоспособност, предприемачество и единен пазар

- Създаден е фонд „Financière Région Réunion“ на стойност 50 милиона евро (Европейски фонд за регионално развитие, Европейска инвестиционна банка, регион) за подпомагане на малките и средните предприятия (МСП) чрез отпускане на заем и чрез инструмент за капиталови инвестиции. Към юни 2019 г. по линия на фонда са финансирани 135 МСП с 13 милиона евро.
- Участва в проекта REACT, подкрепен от „Хоризонт 2020“, за декарбонизиране на енергийните системи на острова.

Цифрова достъпност

- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие (голям проект от 2019 г.) се осъществява разгръщането на широколентов достъп, който се очаква до края на 2022 г. да обхване всички непокрити области.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Изпълнява се проект (TIS AEDES по незадължителния инструмент в рамките на Interreg) за изпробване на техника за контролиране на тигровите комари Aedes.
- Укрепва се капацитетът на частните и публичните структури в държавите партньори, като с подкрепата на програма Interreg се изпращат местни дипломирани студенти в тези държави.
- В рамките на програма Interreg за Индийския океан са сключени рамкови споразумения със съседни държави за подобряване на координацията в области от взаимен интерес (например през април 2019 г. със Сейшелските острови).
- През юли 2019 г. е създадена служба за подкрепа на бизнеса в Мозамбик с цел подпомагане на интернационализацията на местните предприятия и на регионалното сътрудничество.

6. Сен Мартен

Сен Мартен изпълнява съобщението относно най-отдалечените региони в специфичния контекст на възстановяването на острова след урагана „Ирма“. Поради това акцентът се поставя върху изграждането наново на подобрена инфраструктура и предоставянето на адекватен отговор на изменението на климата.

Синя икономика

- От 2018 г. се предоставя професионално обучение по свързани с морето дейности.

Селско стопанство

- Планира се да бъдат въведени иновативни решения за селското стопанство, като например безпочвено отглеждане на култури и инвестиране в преносими заграждения за животновъдни стопанства, които да могат да бъдат демонтирани в случай на лоши метеорологични условия.

Кръгова икономика

- Повишава се осведомеността и се осъществяват комуникационни дейности, свързани с рециклирането и сортирането на отпадъци, а също така се създава пункт за събиране на отпадъци и се провежда съвместно проучване за острова като цяло (подкрепено от програмата за Карибите в рамките на Interreg) с цел подобряване на управлението на отпадъците.

Изменение на климата

- През 2018 г. е създадена система за управление на риска при бедствия чрез провеждане на дейности за предупреждаване, повишаване на обществената осведоменост, оценка на системите за предупреждение и снабдяване с метеорологичен радар за подобряване на метеорологичните прогнози (Interreg за Карибите).

Енергетика

- За да се насърчи използването на енергия от възобновяеми източници, е поставено началото на предварителни проучвания за осъществимост относно потенциалните геотермални ресурси на островите Саба, Синт Еустатиус и Синт Китс и относно междусистемната електроенергийна свързаност между островите (Interreg за Карибите, юли 2019 г.).

Цифрова достъпност

- Като част от възстановяването се изграждат подземни оптични кабелни мрежи с цел подобряване на цифровата свързаност във всички региони.
- Провеждат се предварителни проучвания за осъществимост във връзка с цифровата свързаност между островите Лиуърд (северните острови от веригата малки Антили).

Сътрудничество с държавите, които са съседни на най-отдалечените региони, и с други партньори

- Предоставен е статут на наблюдател в Организацията на източнокарибските държави.

7. Майот

Майот изпълнява съобщението от 2017 г., като поставя значителен акцент върху синята икономика.

Синя икономика

- През 2018 г. е създадена работна група за изготвяне на регионална стратегия за синята икономика: събиране на данни за секторите на синята икономика и организиране на обмен със заинтересованите страни относно синия растеж (обучение, туризъм, рибарство и аквакултури).
- Изготвя се регионална схема за пространствено планиране със специална глава за морското планиране като основа за всички дейности, свързани с крайбрежието.
- Съвместно с националните органи се разработва план за управление на флота, както и генерален план за аквакултурите.
- Инвестира се в изоставени в миналото съоръжения за аквакултури и се подкрепя капацитетът на местните заинтересовани страни.

Биологично разнообразие

- В партньорство с националните органи се създава регионална агенция за биологичното разнообразие.

Енергетика

- Изпълнява се пилотен проект, включващ електрически превозни средства и станции за зареждане, захранвани на 100 % със слънчева енергия, с цел постигане на устойчив транспорт (2019 г.).
- Проучва се потенциалът на фотоволтаиците в училищата и обществените сгради, тъй като слънчевата енергия е най-значимата възобновяема енергия в региона.

Конкурентоспособност, предприемачество и единен пазар

- През 2017 г. е стартиран проект за технополис, който да обедини производствените дружества и дружествата, предоставящи услуги, във високотехнологичните сектори с цел повишаване на капацитета на техните предприятия за опериране на единния пазар.

Транспорт

- Работи се по проект за междуградски транспорт, с който се създават три автобусни линии за свързване на южната, централната и северната част на Майот със столицата Мамудзу, като през 2021 г. ще бъдат включени и евентуални морски връзки с цел подобряване на свързаността.
- През 2018 г. е стартиран проект за подобряване на безопасността на летището на Майот с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Подписано е споразумение с цел осигуряване на възможност за мобилност на студентите от Майот към държавите от Източна Африка в областта на цифровите технологии, анимацията и културата (февруари 2019 г.).

8. Португалия

Португалия работи в тясно сътрудничество с автономните области Азорски острови и Мадейра за изпълнение на съобщението от 2017 г., по-специално по отношение на кръговата икономика, изменението на климата и научните изследвания.

- През периода 2018—2019 г. се развива сътрудничеството между Националния статистически институт и регионалните статистически служби на Азорските острови и Мадейра с цел подобряване на събирането и управлението на данни, по-специално в областта на селското стопанство, морския и въздушния транспорт.

Кръгова икономика

- През 2018 г. и 2019 г. в рамките на националния фонд за околната среда са подкрепени проекти за насърчаване на по-ефективното използване на ресурсите на остров Мадейра и на Азорските острови.
- Улеснено е участието на граждани от Мадейра и Азорските острови в събития, свързани с кръговата икономика и изменението на климата, които се провеждат в континентална Португалия (с възстановяване в по-висок размер на разходите във връзка с тези участия).

Изменение на климата

- През 2018 г. и 2019 г. е предоставена подкрепа за проекти, насърчаващи инсталирането на станции за зареждане на електрически превозни средства на Азорските острови, чрез покани за представяне на предложения в рамките на фонда на околната среда.
- По линия на програмата „Околна среда, изменение на климата и нисковъглеродна икономика“ е предоставено финансиране за Мадейра и Азорските острови.
- През март 2019 г. са организирани сесии на Мадейра и Азорските острови за представяне на финансовия механизъм на ЕИП за предоставяне на безвъзмездни средства⁴.

Биологично разнообразие

- През 2019 г. е публикувана покана за представяне на проекти с цел насърчаване на модели за устойчиво развитие във всички португалски биосферни резервати, пет от които са разположени на остров Мадейра и на Азорските острови.

Научни изследвания и иновации

- През септември 2018 г. стартира Международната програма за изстрелване на спътници, имаща за цел изграждането на международен космодрум на остров Санта Мария на Азорските острови; космодрумът трябва да започне да функционира до края на 2021 г.
- През март 2019 г. е създадена Португалската космическа агенция, разположена на остров Санта Мария на Азорските острови.

Цифрова достъпност

- През май 2019 г. е създадена работната група „Подводни кабели САМ — континентална част, Азорски острови и Мадейра“, имаща за задача да прецени кой е най-добрият начин за подмяна на подводните кабели, осигуряващи комуникационните връзки от Мадейра и Азорските острови към континенталната част на страната. Групата излезе със заключения през декември 2019 г.

Транспорт

⁴ <https://eeagrants.org/about-us>

- В отговор на проведената консултация във връзка с преразглеждането на насоките за TEN-T е предложено в основната мрежа на TEN-T да бъдат включени летищата Фуншал, Порто Санто и Понта Делгада.

9. Азорски острови

Азорските острови изпълняват съобщението от 2017 г. с акцент главно върху синята икономика, както и върху енергетиката и научните изследвания.

- Събират се данни за заетостта и дейностите в сектора на рибарството за всички острови.

Синя икономика

- През 2018 г. е сформирана работна група за създаване на Атлантическа обсерватория, специализирана в морските научни изследвания, включително защитата, научните изследвания, наблюдението и социално-икономическата експлоатация на морските пространства.
- Под ръководството на Азорските острови се изпълнява проектът MarSP (2018—2019 г.) за разработване на схеми за морско пространствено планиране на Азорските острови, Мадейра и Канарските острови.
- Завършен е проектът MISTIC SEAS II и се координира проектът MISTIC SEAS III (2019 г.), за да се извърши оценка на Рамковата директива за морска стратегия.
- Участват в проекта AQUA-LIT (2019 г.) с цел предотвратяване на изхвърлянето на отпадъци в морето от дейности, свързани с аквакултурите, и премахване на отпадъците от съоръжения за аквакултури.
- Стартиран е пилотният проект „E-log“ (2019 г.) с цел електронно наблюдение на дребномащабния риболов и подкрепа за местните участници.
- Популяризирана е Декларацията на Азорските острови за защита на риболова на рибатон с въдици (октомври 2018 г.) с цел повишаване на осведомеността за устойчивите риболовни техники.
- Създадено е „School of the Sea“ („Училище за морето“) (2019 г.) с цел насърчаване на квалификацията и обучението, а в рамките на програма „Еразъм“ участват в проекта „MATES“ (2018—2021 г.), имащ за цел насърчаването на стратегия за професионалната квалификация в областта на морските технологии.

Селско стопанство

- Планира се завършването през 2020 г. на „Стратегически план за млекопреработвателния сектор“ с цел идентифициране на нови пазари и насърчаване на иновациите и продажбата в чужбина на млечни продукти.
- Оказана е подкрепа за използването на дистанционно управляеми летателни апарати за целите на управлението на горите (със съфинансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони).

Биологично разнообразие

- С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие (проект PLASTDEEP 2019) се извършва оценка на причиненото от пластмаси замърсяване в дълбоки води.
- Осъществяват се три проекта с подкрепата на програма LIFE на ЕС: проект LIFE VIDALIA (2018—2023 г.) за опазване на застрашените от изчезване видове от флората; проект LIFE-IP AZORES NATURA (2019—2027 г.) за опазване на местообитанията и защитените видове, и проект LIFE Beetles (стартиращ през 2020 г.) за намаляване на рисковете за застрашените видове.
- В съответствие със стратегията на ЕС за биологичното разнообразие с цел картографиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги се изпълнява проектът MOVE I (2018—2021 г.) и е стартиран проектът MOVE ON (2019—2022 г.).

- Оказана е подкрепа за проекта BIOINVENT за проучване на микробното разнообразие на почвите в пасищните екосистеми на Азорските острови и за проекта MARFOR за проучване на динамиката на реакцията на морските гори към глобалните промени (и двата проекта се осъществяват през периода 2017—2020 г.).

Изменение на климата

- През септември 2019 г. е одобрена регионалната програма за изменението на климата, имаща за цел да се сведат до минимум емисиите на парникови газове и да се намали излагането на рискове, свързани с климата.

Кръгова икономика

- Очаква се приемането на програмата за управление на туризма за устойчиво развитие в сектора.

Енергетика

- През октомври 2018 г. е стартирана „Енергийна стратегия на Азорските острови до 2030 г.“ с цел оползотворяване на потенциала на природните ресурси и нововъзникващите технологии, а в момента се работи по „Плана за действие на Азорските острови за енергийна ефективност“.
- Изготвен е „План за действие за електрическа мобилност на Азорските острови за периода 2018—2024 г.“, който включва експлоатацията на станции за зареждане за електрически превозни средства на деветте острова.
- Разработва се програма за енергиен преход, подкрепена от инициативата „Чиста енергия за островите в ЕС“; извършва се анализ на използването на подводни кабели за свързване на електрическите мрежи на островите в рамките на Азорските острови.
- Участват в проект по „Хоризонт 2020“ (2019—2021 г.) за дълбочинна геотермална енергия и в проекта E-MOBILITY (2019—2023 г.) по програма Interreg за оптимизиране на публичните политики по отношение на електрическата мобилност в градските райони.

Научни изследвания и иновации

- През септември 2018 г. е поставено началото на международен космодрум на остров Санта Мария, който се очаква да започне да функционира до края на 2021 г.
- През 2018 г. е одобрен „План за интернационализация на науката и технологиите“, насочен към насърчаване на науката и привличане на външни проекти и партньорства.
- През 2018 г. е одобрена инициативата „Transfer+“, а също така участват в проекта FANBEST за насърчаване на трансфера на технологии в местните МСП, по-специално в сектора на синята икономика.

Заетост, образование и обучение

- Насърчава се заетостта чрез инициативите INOVAR (от март 2019 г. насам), насочени към безработните младежи, „Verço de Emprego“ (актуализирана през 2019 г.) за временните замествания и „Movemprego“ (през 2020 г.) за насърчаване на географската мобилност на човешките ресурси.

Цифрова достъпност

- През 2018 г. е стартиран план за действие за развиване на научно-техническата култура, с който се подкрепя създаването на училищни лаборатории за информационни технологии, роботика и програмиране.

Транспорт

- Стартира международна тръжна процедура за построяването на един кораб за превоз на пътници, превозни средства и товари, който целогодишно да свързва всички острови (януари 2019 г.).

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Участват в проекта за наблюдение на Земята и морската среда, насочен към разработване на съобразена с конкретните условия технология въз основа на услугите надолу по веригата в рамките на програма „Коперник“, която има за цел да се опознае по-добре морската среда.

10. Мадейра

Мадейра отбелязва напредък в изпълнението на съобщението от 2017 г., като акцентира върху синята икономика, кръговата икономика, изменението на климата, научните изследвания, енергетиката, заетостта и уменията.

Синя икономика

- През 2018 г. стартира кредитна линия INVESTE RAM2020 — финансов инструмент за улесняване на достъпа до финансиране за дребномашабни оператори (20 милиона евро).
- За да се насърчи устойчива синя икономика, е разработен план за пространствено планиране на морската среда — инструмент за териториално управление.
- През 2019 г. е създаден консорциум, отговарящ за Интегрирания международен център за обучение по морско дело на Мадейра, който трябва да започне да предоставя обучение през 2020 г.

Селско стопанство и развитие на селските райони

- През 2018 г. е въведено законодателство за създаване на техническа комисия за оценка на съответствието на селскостопанските продукти и храните на Мадейра, за да се гарантира, че продуктите, които се ползват от схема за качество на ЕС, са в съответствие със законодателството на ЕС.

Биологично разнообразие

- Засилва се управлението на защитените зони и обектите, включени в мрежата „Натура 2000“ (от 2017 г. насам), чрез преразглеждане и актуализиране на плановете за управление, стратегиите и класифицираните зони.

Кръгова икономика

- В стремежа към постигане на устойчив икономически растеж е разработена регионална програма в подкрепа на кръговата икономика с цел смекчаване на въздействието върху околната среда (2019 г.).
- Изготвена е „Стратегия за отпадъците за периода 2020—2030 г.“ с цел подобряване на управлението на отпадъците (2019 г.).

Изменение на климата

- Даден е тласък на изпълнението на регионалната стратегия за адаптиране към изменението на климата чрез проекти, подпомагани по линия на програма Interreg и програма LIFE на ЕС, и е поставено начало на нейната актуализация.
- С подкрепата на Кохезионния фонд се разработват софтуер и системи за оценка, предотвратяване и смекчаване на рисковете от горски пожари и за подобряване на управлението на горските пожари.

Енергетика

- Реализиран е проектът „Sustainable Porto Santo – Smart Fossil Free Island“ („Устойчив Порто Санто — интелигентен остров без изкопаеми горива“) (2019 г.), имащ за цел да се насърчи използването на електрически превозни средства и на интелигентни системи за зареждане.
- Предстои да приключи разширяването на водноелектрическия проект Calheta III с подкрепата на Кохезионния фонд.

- Взе участие в няколко енергийни проекта на ЕС, включително ENERMAS (2017—2019 г.), в областта на планирането на стратегии за изграждане на инфраструктура за възобновяема енергия.
- Насърчава чистия транспорт с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие: закупени са 5 електрически микробуса и 25 екологично чисти автобуса (2019 г.).

Научни изследвания и иновации

- От 2019 г. насам се осъществява сътрудничество по проекта SMART4HEALTH с цел предоставяне на възможност на гражданите да управляват и съхраняват своите здравни данни в целия ЕС и извън него.
- Извършена е повторна оценка на регионалната стратегия за интелигентна специализация (2019 г.), за да се подготви стартирането на стратегия 2.0 за периода 2021—2027 г.

Заетост, образование и обучение.

- Разработени са мерки за подпомагане на безработните лица, включително програми, насочени към създаването на работни места за млади хора, като например PROJOVEM. През 2018 г. са създадени 118 нови работни места като резултат от 68-те одобрени проекта по програмата за стимулиране на предприемачеството сред безработни лица. От тези мерки през 2018 г. са обхванати 5512 души.

Цифрова достъпност

- През 2018 г. е подписан договор за доставка на нова телекомуникационна връзка чрез подводен оптичен кабел между Мадейра и континентална Португалия.
- Разработени са курсове за подобряване на цифровите умения в училищата (2018—2019 г.) чрез „Стратегическия план за образователни иновации в училищата“, включващ проекти в областта на НТИМ (науки, технологии, инженерство и математика).
- През периода 2018—2019 г. е поставено началото на проект „Future Classroom Lab“ („Учебна лаборатория на бъдещето“) за предоставяне на комплекти по роботика за училищата.

Транспорт

- Одобрен е планът за действие за устойчива мобилност на Мадейра (юни 2019 г.). Планът трябва да подкрепи прехода към чист и безопасен транспорт.

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- През 2018 г. е възобновена срещата на високо равнище на Макаронезийския архипелаг, която стимулира дебата относно общите предизвикателства, свързани с околната среда и изменението на климата, морската икономика, насърчаването на търговията и инвестициите, обучението, както и мобилността на студентите и преподавателите.
- Участва в проекта INTETRA, имащ за цел пазарната интеграция и икономическото и социалното развитие на съседните държави от Макаронезия, одобрен през юни 2019 г. (по програма Interreg за Мадейра–Азорски острови—Канарски острови, наричана още MAS).

11. Испания

Испания изпълнява съобщението от 2017 г. заедно с най-отдалечения регион на Канарските острови в рамките на конституционното разпределение на компетенциите.

Кръгова икономика

- През ноември 2018 г. е взето участие в стартирането на дейността и в последвалите работни срещи на работната група по отпадъците чрез Министерството по въпросите на екологичния преход и отдел „Митници и акцизи“ и се оказва подкрепа за изпълнението на нейния план за действие.
- Извършен е анализ на цялостния план за управление на отпадъците на Канарските острови (PIRCAN) за периода 2018—2025 г.

Енергетика

- В рамките на пакета на ЕС за чиста енергия подпомага действия за въвеждане на енергия от възобновяеми източници на островите, спестяване на енергия, подобряване на енергийната ефективност и насърчаване на устойчивата мобилност, включително търговете за енергия от възобновяеми източници, междусистемните връзки между островите и електрическите зарядни станции за превозни средства.
- Разработени са и са подкрепени дейности за обучение и разпространение на технологии в областта на енергията от възобновяеми източници.

12. Канарски острови

Канарските острови изпълняват съобщението от 2017 г., като акцентират върху енергетиката, научните изследвания и кръговата икономика.

- От юли 2018 г. насам се събират официални данни за местното производство в рамките на споразумение с местния статистически институт (ISTAC).

Синя икономика

- През февруари 2018 г. е сформирана работна група по въпросите на синята икономика; извършен е SWOT анализ за всички сектори на синята икономика, за да бъде проправен пътят за стратегията за синята икономика, планирана за първата половина на 2020 г.

Селско стопанство и развитие на селските райони

- Приложена е стратегия за диференциране на продуктите въз основа на тяхното качество с цел увеличаване на потреблението, насърчаване на екологичното производство и улесняване на контактите между агро-хранителния сектор и администрацията.

Кръгова икономика

- През 2017 г., с подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие, е стартиран проект за инсталация за производство на биогаз с цел оползотворяване на отпадъците от животински произход.
- През ноември 2018 г. е оказано сътрудничество при създаването на работна група по отпадъците с цел улесняване на комуникацията между заинтересованите страни на всички равнища (европейско, национално, регионално и местно) и при изготвянето на план за действие за подобряване на управлението на отпадъците.
- През февруари 2018 г. е сформирана работна група по въпросите на кръговата икономика, която да извърши предварителна оценка на положението на островите.
- През август 2018 г. са приети насоки и препоръки за намаляването и рециклирането на пластмасовите отпадъци за еднократна употреба.
- През април 2019 г. е одобрена стратегията на Канарските острови за пластмасите.

Изменение на климата

- Даден е старт на Обсерваторията на Канарските острови по изменението на климата — орган за консултации, участие и разработване на дейности (юли 2018 г.).
- Актуализира се регионалната стратегия в областта на изменението на климата.

Енергетика

- Взето е участие в инициативата „Чиста енергия за островите в ЕС“: през ноември 2018 г. е организиран в Лансароте вторият Форум за чиста енергия за островите на ЕС; остров Ла Палма изпълнява пилотен проект в рамките на тази инициатива.
- През 2019 г. на платформата PLOCAN са инсталирани два иновативни прототипа за използването на морска вятърна енергия.

Научни изследвания и иновации

- Под ръководството на Канарските острови се осъществява изследователският проект FORWARD на ЕС за подобряване на участието на най-отдалечените региони в международните изследователски мрежи и програми.
- През октомври 2019 г. е възобновен проектът RIS3-Net2 (като ръководители на проекта) в рамките на програма Interreg за Мадейра–Азорски острови—Канарски острови (MAC) с цел определяне на обща рамка за трансрегионални RIS3 стратегии (научноизследователски и иновационни стратегии за интелигентна специализация).

- Участват в проекта SOCLIMPACT, имащ за цел да се моделират последиците от изменението на климата и социално-икономическото им въздействие върху европейските острови, що се отнася до секторите на синята икономика.
- Участват в проекта REACT, подкрепен от „Хоризонт 2020“, за декарбонизация на енергийните системи на островите.

Заетост, образование и обучение

- От януари 2017 г. насам под ръководството на Канарските острови се изпълнява проектът GROW RUP, съфинансиран от програма Interreg Европа, за справяне с дългосрочната безработица в областта на екологосъобразната и синята икономика.

Конкурентоспособност, предприемачество и единен пазар

- През януари 2018 г. е поставено началото на оперативната стратегия за интернационализация на икономиката на Канарските острови с цел повишаване на конкурентоспособността на предприятията и предприемачеството.

Цифрова достъпност

- Отправени са две покани за представяне на предложения в подкрепа на разгръщането на високоскоростни широколентови инфраструктури (през 2018 г. и 2019 г.).
- Оказана е подкрепа на организации с цел осигуряване на обучение за придобиване на цифрови умения в рамките на общо 71 проекта (през 2017—2019 г.).

Сътрудничество със съседните държави и с други партньори

- Под ръководството на Канарските острови и с участието на Мадейра и Азорските острови, по програма Interreg се осъществява проектът MAC HEXAGONE за насърчаване на сътрудничеството със съседните Мавритания, Сенегал и Кабо Верде чрез подобряване на координацията между програмите на Европейския фонд за регионално развитие и Европейския фонд за развитие в този район (приключва през декември 2022 г.).
- Осъществен е проектът по програма Interreg VALCONMAC, акцентиращ върху опазването и развитието на горските местообитания в Макаронезийския атлантически архипелаг.